

Regeringens proposition

1978/79:30

om inskränkt skattskyldighet för Stiftelsen för produktutvecklingscentrum i Göteborg m. fl.;

beslutad den 21 december 1978.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga det förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

OLA ULLSTEN

INGEMAR MUNDEBO

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att Stiftelsen för produktutvecklingscentrum i Göteborg, Bokbranschens Finansieringsinstitut AB, SIS-Standardiseringskommissionen i Sverige samt de regionala utvecklingsfonder, som ersätter företagareföreningarna, befrias från skattskyldighet för inkomst och förmögenhet med undantag för skyldigheten att betala kommunal inkomstskatt för fastighetsinkomst.

Den inskränkta skattskyldigheten föreslås gälla fr. o. m. 1978 års taxering för Stiftelsen för produktutvecklingscentrum i Göteborg och fr. o. m. 1979 års taxering i de övriga fallen.

**Förslag till
Lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370)**

Härigenom föreskrivs att 53 § 1 mom. kommunalskattelagen (1928:370) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

53 §

*1 mom.*¹ Skyldighet att erlägga skatt för inkomst åligger så framt ej annat föreskrives i denna lag eller i särskilda bestämmelser, meddelade på grund av överenskommelse eller beslut, varom i 72 och 73 §§ sägs:

a) fysisk person:

för tid, under vilken han varit här i riket bosatt:

för all inkomst, som av honom här i riket eller å utländsk ort förvärvats;
samt

för tid, under vilken han ej varit här i riket bosatt:

för inkomst av här belägen fastighet;
för inkomst av rörelse, som här bedrivits;
för avlöning eller annan därmed jämförlig förmån, som utgått av anställning eller uppdrag hos svenska staten eller svensk kommun;
för avlöning eller annan därmed jämförlig förmån, som utgått av annan anställning eller annat uppdrag, i den mån inkomsten uppburits härifrån och förvärvats genom verksamhet här i riket;

för pension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring till den del beloppet överstiger 4 500 kronor och för annan ersättning enligt nämnda lag;

för pension på grund av anställning eller uppdrag hos svenska staten eller svensk kommun;

för belopp, som utgår på grund av annan pensionsförsäkring än tjänstepensionsförsäkring, om försäkringen meddelats i här i riket bedriven försäkringsrörelse;

för ersättning enligt lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring eller lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring och lagen (1956:293) om ersättning åt smittbärare samt enligt annan lag eller författning, som utgått till någon vid sjukdom eller olycksfall i arbete eller på grund av militärtjänstgöring eller i fall som avses i lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd eller lagen (1977:267) om krigsskadeersättning till sjömän;

för dagpenning från erkänd arbetslöshetskassa enligt lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring och kontant arbetsmarknadsstöd enligt lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd;

för timstudiestöd och inkomstbidrag enligt studiestödslagen (1973:349);

¹ Senaste lydelse 1978:925.

Nuvarande lydelse

för annan härifrån uppboeren, genom verksamhet här i riket förvärvat inkomst av tjänst;

för vinst å icke yrkesmässig avyttring av fastighet eller rörelse här i riket eller tillbehör till sådan fastighet eller rörelse; samt

för belopp varmed schablonavdrag för egenavgifter överstigit påförda avgifter, samt restituerade, avkortade eller avskrivna egenavgifter, allt i den omfattning, som anges i anvisningarna till 41 b §;

b) staten:

för inkomst av jordbruksdomäner, skogar samt uthyrda eller med tomträtt eller vattenfallsrätt upplåtna fastigheter; samt

för inkomst av rörelse, som ej härflutit av bank- eller försäkringsrörelse eller av kommunikationsverk med tillhörande byggnader och anläggningar eller av industriell verksamhet, som huvudsakligen avser att tillgodose statens egna behov;

c) landsting, kommuner och andra menigheter ävensom hushållningssällskap med stadgar som fastställts av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer:

för inkomst av fastighet och av rörelse;

d) akademier, Nobelstiftelsen samt stiftelsen Dag Hammarskjölds Minnesfond, så ock allmänna undervisningsverk, sådana sammanslutningar av studerande vid rikets universitet och högskolor i vilka de studerande enligt gällande stadgar äro skyldiga att vara medlemmar samt samarbetsorgan för sådana sammanslutningar med ändamål att fullgöra uppgifter som enligt nämnda stadgar ankomma på sammanslutningarna, sjömanshus, svenska skeppshypotekskassan, skeppsfartens sekundärlånekassa, företagareförening som erhåller statsbidrag, norrlandsfonden, statens utvecklingsfond, Apotekarsocietetens stiftelse för främjande av farmacins utveckling m. m., Svenska Bibelsällskapets bibelfond, Stiftelsen Industricentra, Stiftelsen Industriellt Utvecklingscentrum i övre Norrland, Sveriges exportråd, Sveriges turist-

Föreslagen lydelse

för inkomst av fastighet och av rörelse;

för inkomst av rörelse, som ej härflutit av bank- eller försäkringsrörelse eller av kommunikationsverk med tillhörande byggnader och anläggningar eller av industriell verksamhet, som huvudsakligen avser att tillgodose statens egna behov;

b) staten:

för inkomst av jordbruksdomäner, skogar samt uthyrda eller med tomträtt eller vattenfallsrätt upplåtna fastigheter; samt

för inkomst av rörelse, som ej härflutit av bank- eller försäkringsrörelse eller av kommunikationsverk med tillhörande byggnader och anläggningar eller av industriell verksamhet, som huvudsakligen avser att tillgodose statens egna behov;

c) landsting, kommuner och andra menigheter ävensom hushållningssällskap med stadgar som fastställts av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer:

för inkomst av fastighet och av rörelse;

d) akademier, Nobelstiftelsen samt stiftelsen Dag Hammarskjölds Minnesfond, så ock allmänna undervisningsverk, sådana sammanslutningar av studerande vid rikets universitet och högskolor i vilka de studerande enligt gällande stadgar äro skyldiga att vara medlemmar samt samarbetsorgan för sådana sammanslutningar med ändamål att fullgöra uppgifter som enligt nämnda stadgar ankomma på sammanslutningarna, sjömanshus, svenska skeppshypotekskassan, skeppsfartens sekundärlånekassa, företagareförening som erhåller statsbidrag, *regional utvecklingsfond som avses i förordningen (1978:504) om överförande av vissa uppgifter från företagareförening till regional utvecklingsfond*, norrlandsfonden, statens utvecklingsfond, Apotekarsocietetens stiftelse för främjande av farmacins utveckling m. m., Svenska Bibelsäll-

Nuvarande lydelse

råd, järnkontoret, så länge kontorets vinstmedel användas till allmänt nyttiga ändamål och *kontoret icke lämnar* utdelning åt sina delägare, aktiebolaget tipstjänst, svenska penninglotteriet aktiebolag, allmänna sjukförsäkringsfonden, pensionsstiftelser som avses i lagen om tryggnad av pensionsutfästelse m. m., allmänna försäkringskassor, erkända arbetslöshetskassor, understödsföreningar, som icke bedriva till livförsäkring hänförlig verksamhet, personalstiftelser som avses i lagen om tryggnad av pensionsutfästelse m. m. med ändamål uteslutande att lämna understöd vid arbetslöshet, sjukdom eller olycksfall, stiftelser som bildats enligt avtal mellan organisationer av arbetsgivare och arbetstagare med ändamål att utgiva avgångsersättning till friställd arbetstagare eller främja åtgärder till förmån för arbetstagare som blivit uppsagd eller löper risk att bli uppsagd till följd av driftsinskränkning, företagsnedläggelse eller rationalisering av företags verksamhet ävensom sådana ömsesidiga försäkringsbolag, som avses i lagen om yrkesskadeförsäkring:

för inkomst av fastighet;

Föreslagen lydelse

skapets bibelfond, *Bokbranschens Finansieringsinstitut Aktiebolag*, Stiftelsen Industricentra, Stiftelsen Industriellt Utvecklingscentrum i övre Norrland, *Stiftelsen för produktutvecklingscentrum i Göteborg*, Sveriges exportråd, Sveriges turistråd, järnkontoret och *SIS-Standardiseringskommissionen i Sverige*, så länge kontorets *respektive kommissionens* vinstmedel användas till allmänt nyttiga ändamål och utdelning icke *lämnas till* delägare eller medlemmar, aktiebolaget tipstjänst, svenska penninglotteriet aktiebolag, allmänna sjukförsäkringsfonden, pensionsstiftelser som avses i lagen om tryggnad av pensionsutfästelse m. m., allmänna försäkringskassor, erkända arbetslöshetskassor, understödsföreningar, som icke bedriva till livförsäkring hänförlig verksamhet, personalstiftelser som avses i lagen om tryggnad av pensionsutfästelse m. m. med ändamål uteslutande att lämna understöd vid arbetslöshet, sjukdom eller olycksfall, stiftelser som bildats enligt avtal mellan organisationer av arbetsgivare och arbetstagare med ändamål att utgiva avgångsersättning till friställd arbetstagare eller främja åtgärder till förmån för arbetstagare som blivit uppsagd eller löper risk att bli uppsagd till följd av driftsinskränkning, företagsnedläggelse eller rationalisering av företags verksamhet ävensom sådana ömsesidiga försäkringsbolag, som avses i lagen om yrkesskadeförsäkring:

för inkomst av fastighet;

e) kyrkor, sjukvårdsinrättningar vilkas verksamhet ej bedrivs i vinstsyfte,

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

barmhärtighetsinrättningar, stiftelser som hava till huvudsakligt ändamål att under samverkan med militär eller annan myndighet stärka rikets försvar eller att, utan begränsning till viss familj, vissa familjer eller bestämda personer, främja vård och uppfostran av barn eller lämna understöd för beredande av undervisning eller utbildning eller utöva hjälpverksamhet bland behövande eller främja vetenskaplig forskning, ävensom ideella föreningar som uppfylla i punkt 9 av anvisningarna angivna villkor:

för inkomst av fastighet och av rörelse;

f) svenska aktiebolag och sådana bolag, som enligt särskild författning äro skyldiga att avstå sin vinst, ekonomiska föreningar, samebyar, samfund, stiftelser, understödsföreningar, som bedriva till livförsäkring hänförlig verksamhet, verk, inrättningar och andra inländska juridiska personer, dock såvitt gäller sådana juridiska personer som enligt författning eller på därmed jämförligt sätt bildats för att förvalta samfällighet endast om samfälligheten har taxerats såsom särskild taxeringsenhet och avser marksamfällighet eller regleringssamfällighet, samtliga här under f) avsedda bolag, verk och andra juridiska personer i den mån de ej inbegripas under punkterna d) och e):

för all inkomst, som här i riket eller å utländsk ort förvärvats;

g) utländska bolag:

för inkomst av här belägen fastighet;

för inkomst av rörelse, som här bedrivits; samt

för vinst å icke yrkesmässig avyttring av fastighet eller rörelse här i riket eller tillbehör till sådan fastighet eller rörelse;

h) allmänna pensionsfonden:

för all inkomst som härflyter av medel, som förvaltas av fjärde fondstyrelsen, samt i övrigt för inkomst av fastighet.

Riksskatteverket må, om särskilda skäl därtill äro, efter ansökan förklara, att stiftelse eller förening, som har till huvudsakligt ändamål att främja nordiskt samarbete, i fråga om skattskyldighet eller eljest vid tillämpning av denna lag skall anses jämställd med stiftelse eller förening, som ovan i första stycket vid e) anges. Sådant beslut må, när omständigheterna det föranleda, av riksskatteverket återkallas. Över beslut, som riksskatteverket meddelat enligt detta stycke, må klagan icke föras.

Denna lag träder i kraft två veckor efter den dag, då lagen enligt uppgift på den har utkommit från trycket i Svensk författningssamling, och tillämpas såvitt avser Stiftelsen för produktutvecklingscentrum i Göteborg första gången vid 1978 års taxering, såvitt avser regional utvecklingsfond, Bokbranschens Finansieringsinstitut Aktiebolag och SIS-Standardiseringskommisionen i Sverige första gången vid 1979 års taxering och i övrigt fr. o. m. 1980 års taxering. Har Stiftelsen för produktutvecklingscentrum i Göteborg vid 1978 års taxering beskattats i vidare omfattning än som följer av denna lag får besvär anföras över taxeringen enligt 100 § taxeringslagen (1956:623).

BUDGETDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringsammanträde
1978-12-21

Närvarande: statsminister Ullsten, ordförande, och statsråden Sven Romanus, Mundebo, Wikström, Friggebo, Wirtén, Huss, Rodhe, Wahlberg, Hansson, Enlund, Lindahl, Winther, De Geer, Blix, Cars, Gabriel Romanus, Bondestam

Föredragande: statsrådet Mundebo

Proposition om inskränkt skattskyldighet för Stiftelsen för produktutvecklingscentrum i Göteborg m. fl.

---

1 Inledning

Stiftelser är liksom flertalet andra juridiska personer i regel oinskränkt skattskyldiga till statlig och kommunal inkomstskatt. Vissa juridiska personer har emellertid ansetts vara av så kvalificerat allmännyttig karaktär att inskränkning i skattskyldigheten bedömts motiverad. Regler om sådan inskränkt skattskyldighet finns i bl. a. 53 § 1 mom. första stycket d) kommunalskattelagen (1928:370), KL, 7 § första stycket e) lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt och 6 § 1 mom. första stycket b) lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt. Inskränkt skattskyldighet enligt dessa lagrum föreligger för ett antal rättssubjekt som särskilt anges i 53 § 1 mom. första stycket d) KL. Inskränkningen innebär att de uppräknade rättssubjekten är helt befriade från statlig inkomstskatt och förmögenhetsskatt och är skattskyldiga till kommunal inkomstskatt bara såvitt avser inkomst av fastighet.

De rättssubjekt som räknas upp i 53 § 1 mom. första stycket d) KL utgör inte någon enhetlig grupp. Flertalet bedriver verksamhet som har nära anknytning till viktiga samhällsfunktioner, t. ex. utbildningen. Sedan gammalt har sådana rättssubjekt varit helt eller delvis befriade från skattskyldighet till stat och kommun. Senare har vissa andra institutioner med allmännyttigt ändamål fått samma skatterättsliga ställning, t. ex. företagareföreningar som erhåller statsbidrag, Stiftelsen Industriellt Utvecklingscentrum i övre Norrland, norrlandsfonden, järnkontoret och Sveriges exportråd.

Stiftelsen för produktutvecklingscentrum i Göteborg, Bokbranschens

Finansieringsinstitut AB och SIS-Standardiseringskommissionen i Sverige har anhållit att deras skattskyldighet skall inskränkas genom att de tas upp i 53 § 1 mom. första stycket d) KL. Framställningarna har remissbehandlats. I det följande behandlas framställningarna var för sig. Jag avser också att behandla frågan om skattebefrielse för de regionala utvecklingsfonderna. Under hösten 1977 beslutade riksdagen att företagareföreningarna – som f. n. är inskränkt skattskyldiga enligt 53 § 1 mom. första stycket d) KL – skall upplösas och ombildas till stiftelser, som benämns regionala utvecklingsfonder och har stat och landsting som stiftare och huvudmän. I prop. 1977/78:40, som låg till grund för riksdagsbeslutet förordades att utvecklingsfonderna skulle tas upp i 53 § 1 mom. första stycket d) KL (prop. bil. 1 s. 176).

2 Stiftelsen för produktutvecklingscentrum i Göteborg

Stiftelsen för produktutvecklingscentrum i Göteborg (PUC) bildades av landstingen i Hallands, Göteborgs och Bohus, Skaraborgs, Värmlands och Älvsborgs län samt Göteborgs kommun. PUC:s verksamhet regleras genom ett avtal mellan stiftelsen och staten, företrädd av styrelsen för teknisk utveckling (STU). Genom avtalet som gäller under tiden 1 januari 1977–31 december 1981, åtar sig STU och stiftelsen att gemensamt finansiera verksamhet med syfte att stödja produktutveckling inom främst den mindre och medelstora industrin i Västsverige.

PUC har i januari 1978 anhållit att stiftelsens skattskyldighet med verkan fr. o. m. 1978 års taxering skall inskränkas genom att stiftelsen tas upp bland de juridiska personer som anges i 53 § 1 mom. första stycket d) KL. I framställningen har anförts bl. a. följande.

Enligt stadgarna har PUC, vars verksamhetsområde främst är Hallands, Göteborgs och Bohus, Älvsborgs, Skaraborgs och Värmlands län, till uppgift att i samarbete med Chalmers Tekniska Högskola och Göteborgs Universitet samt näringslivet låta genomföra den verksamhet, som STU och stiftelsen har träffat avtal om. Stiftelsen skall medverka till att idéer och förslag till nya eller förbättrade produkter från såväl institutionsforskning som företag och uppfinnare utvecklas och anpassas för industriell produktion och försäljning.

PUC:s verksamhet finansieras av de medel STU och stiftarna har beslutat anvisa för stiftelsens verksamhet samt av de medel som uppkommer i stiftelsens verksamhet. Stiftelsen förvaltas av en styrelse som består av sex ordinarie ledamöter och sex suppleanter. STU utser ordförande och två ordinarie ledamöter samt tre suppleanter medan återstående ledamöter och suppleanter utses av landstingen och Göteborgs kommun. Beslut om ändring av PUC:s stadgar fattas av styrelsen efter hörande av stiftarna. Stiftelsen skall inte stå under länsstyrelsens tillsyn. Om verksamheten upphör, skall stiftelsens förmögenhet användas på sätt som stiftarna och STU kommer överens om efter förslag av styrelsen.

PUC är f. n. oinskränkt skattskyldig. Enligt stiftelsens mening bör stiftelsen på grund av sitt ändamål och sin inriktning bli inskränkt skattskyldig enligt 53 § 1 mom. första stycket d) KL. Stiftelsen Industriellt Utvecklingscentrum i övre Norrland, som bedriver en med PUC jämförlig verksamhet, har genom riksdagsbeslut beviljats inskränkt skattskyldighet. Vid bifall till PUC:s framställning bör inskränkt skattskyldighet gälla fr. o. m. 1978 års taxering.

Efter remiss har yttranden över framställningen avgetts av *riksskatteverket (RSV)*, *STU*, *Hallands*, *Göteborgs* och *Bohus*, *Älvsborgs*, *Skaraborgs* och *Värmlands läns landsting* samt *Göteborgs kommun*.

Samtliga remissinstanser tillstyrker bifall till framställningen. *RSV* framhåller bl. a. att PUC med hänsyn till finansiering, syfte och verksamhet får anses fullfölja allmännyttiga ändamål i samma grad som andra organ vars skattskyldighet har inskränkts, t. ex. Stiftelsen Industriellt Utvecklingscentrum i övre Norrland. *STU* anför liknande synpunkter.

För egen del vill jag anföra följande. Som PUC och remissinstanserna har påpekat har Stiftelsen Industriellt Utvecklingscentrum i övre Norrland tagits in i 53 § 1 mom. första stycket d) KL (prop. 1977/78:26, SkU 1977/78:12, rskr 1977/78:30, SFS 1977:989). Åtgärden motiverades av stiftelsens ändamål och dess nära anknytning till den statliga näringspolitiken på regional nivå. Med hänsyn till de stora likheter som råder mellan denna stiftelses och PUC:s verksamhet bör de få samma skattemässiga behandling. Jag föreslår därför att också PUC tas med bland de rättssubjekt som räknas upp i 53 § 1 mom. första stycket d) KL. Detta medför att PUC blir frikallad från skyldighet att betala statlig inkomstskatt och förmögenhetsskatt och blir skattskyldig för kommunal inkomstskatt bara såvitt avser inkomst av fastighet.

3 Bokbranschens Finansieringsinstitut AB

Bokbranschens Finansieringsinstitut AB (BFI) bildades år 1974. Samtliga aktier i bolaget ägs av Svenska bokförläggareföreningen. I bolagets styrelse skall ingå minst en representant från Svenska bokhandlareföreningen. Bolagets uppgift är att genom direkt utlåning eller borgensgarantier stödja svensk bokhandel. Genom beslut av statsmakterna under våren 1977 handlägger bolaget frågor om kreditstöd enligt förordningen (1977:395) om försöksverksamhet med statligt kreditstöd till bokhandel.

BFI har anhållit att dess skattskyldighet skall inskränkas genom att det tas upp i 53 § 1 mom. första stycket d) KL. I framställningen anføres bl. a. följande.

För BFI:s verksamhet har bokförlagen tillskjutit ett grundkapital på 1 milj. kr. samt reverser på sammantaget 2 milj. kr. Verksamheten är subventionerad av bokförläggareföreningens medlemmar genom administrationsbidrag och gynnsamma kreditvillkor. Genom kompletteringen med det statliga kreditstödet har institutet nu fått karaktären av företagareför-

ening. En skattebefrielse skulle vara av synnerligen stor betydelse för BFI som därigenom kunde få möjlighet att fondera bidrag från intressenter i syfte att bl. a. förstärka institutets lånekapacitet.

Efter remiss har yttranden över framställningen avgetts av *RSV*, *Svenska bokförläggareföreningen* och *Bok-, Pappers- och Kontorsvaruförbundet*.

De sistnämnda två remissinstanserna finner det från allmän och kulturell synpunkt angeläget att BFI befrias från skattskyldighet. De framhåller bl. a. att det kreditstöd som BFI lämnat har visat sig särskilt konstruktivt när det gäller att stimulera boklådor på mindre och medelstora orter att upprätthålla ett fullgott litteraturutbud. *RSV* avstyrker däremot bifall till framställningen. Betydande skillnader föreligger enligt *RSV* mellan BFI och företagareföreningarna, bl. a. därigenom att samhället har majoritet i föreningarnas styrelser. Det statliga kreditstöd som BFI administrerar skall endast utgå under en försöksperiod. *RSV* anser att man inte kan bortse från att stödet till bokhandeln i viss mån måste anses vara av ekonomiskt intresse för bokförläggarna. *RSV* påpekar också att BFI enligt gällande bolagsordning kan driva bokhandel och att en skattelindring därför kan få inte önskade konkurrens effekter.

För egen del vill jag efter samråd med chefen för utbildningsdepartementet anföra följande. Enligt BFI:s uppfattning är kreditstödet till bokhandeln inte av ekonomiskt intresse för bokförläggarna. Utan bokhandelsstöd skulle man enligt BFI få en snabbare strukturell omvandling i riktning mot storboklådor vilka från kommersiell synpunkt är betydligt fördelaktigare för förlagen än ett stort antal småboklådor. Jag anser att denna bedömning är riktig. Bokförlagens engagemang i BFI får därför i första hand ses som ett stöd för den av statsmakterna beslutade kulturpolitik som går ut på att bevara största möjliga spridning av boklådor i landet. BFI:s verksamhet, bl. a. som organ för förmedling av det statliga kreditstödet till bokhandeln, har enligt min mening ett sådant samhällsintresse att det är motiverat att institutet får en gynnsam skattemässig ställning. Jag förordar därför att även BFI tas upp i 53 § 1 mom. första stycket d) KL, vilket innebär att skattekonsekvenserna blir desamma som jag tidigare har beskrivit i fråga om PUC. Jag vill i detta sammanhang också nämna att BFI har förklarat det möjligt att genom en ändring i bolagsordningen förhindra att institutet kommer att driva bokhandel. Jag anser inte att en sådan åtgärd är nödvändig. Däremot bör statsmakterna självfallet ha sin uppmärksamhet riktad på konkurrenssituationen inom bokhandeln och vid behov ompröva villkoren för skattebefrielsen.

4 SIS-Standardiseringskommissionen i Sverige

SIS-Standardiseringskommissionen i Sverige (SIS), tidigare Sveriges Standardiseringskommission, bildades år 1922. SIS uppgifter är bl. a. att företräda svensk standardiseringsverksamhet i internationellt samarbete på området, att utarbeta och främja utarbetande av svensk standard samt att fastställa och

utge svensk standard och att i övrigt vidta lämpliga åtgärder för att främja standardiseringsverksamheten i Sverige. Under verksamhetsåret 1976/77 var 31 av näringslivets organisationer medlemmar i SIS.

Kommissionen har anhängit om inskränkning i skattskyldigheten genom att kommissionen tas upp i 53 § 1 mom. första stycket d) KL. I framställningen har anförts bl. a. följande.

SIS har från början av 1950-talet t. o. m. år 1976 beskattats endast för inkomst av fastighet. SIS har således inte beskattats för t. ex. inkomst av kapital. För taxeringsåret 1977 har taxeringsmyndigheterna emellertid beslutat att inte längre godta att SIS undantas från beskattning. I stället har gjorts gällande att SIS skall beskattas inte bara för inkomst av fastighet utan också för inkomst av kapital samt för förmögenhet. Enligt SIS uppfattning bör dock organisationer av samma karaktär och med likartad finansiering och målsättning beskattas på samma sätt. SIS hemställer därför om att, i likhet med Ingenjörsvetenskapsakademien, Sveriges exportråd, järnkontoret m. fl., bli upptagen i 53 § 1 mom. första stycket d) KL.

SIS framhåller vidare att kommissionen beträffande finansieringssätt är att jämföra med Ingenjörsvetenskapsakademien, som finansieras dels genom näringslivsbidrag som är avdragsgilla för bidragsgivarna, dels genom statsbidrag. SIS verksamhet är, liksom exportrådets och järnkontorets, inte vinstgivande men syftar ändå till ekonomisk vinning för intressenterna i den meningen att SIS främjar ett från företagsekonomisk och samhällsekonomisk synpunkt allmännyttigt ändamål genom att söka förenkla och förbilliga produktionen av varor och tjänster. SIS påpekar också att det inte existerar några ägarintressen i SIS och inte heller förekommer någon form av utdelning.

Efter remiss har yttranden över framställningen avgetts av *RSV*, *STU*, *statens industriverk* och *länsstyrelsen i Stockholms län*.

STU, *statens industriverk* och *länsstyrelsen i Stockholms län* tillstyrker bifall till SIS framställning. *RSV* anför i huvudsak följande. Verket har i och för sig inte anledning att ifrågasätta att SIS verksamhet har betydande samhälleligt intresse. Även åtskilliga andra subjekt torde dock i stort sett ha samma karaktär som SIS vad gäller organisation, finansiering och inriktning. Framställningar av detta slag bör bedömas med restriktivitet. Risken är annars att begränsad skattskyldighet enligt 53 § 1 mom. första stycket d) KL på längre sikt kommer att åtnjutas av ett så stort antal rättssubjekt att principerna bakom lagrummet urholkas. Mot den bakgrunden avstyrker *RSV* framställningen. Verket påpekar slutligen att SIS stadgar saknar bestämmelser om såväl utdelning och vinstinriktning i verksamheten som disposition av tillgångar vid organisationens upplösning. Om en lagändring i enlighet med framställningen anses böra komma i fråga, bör enligt *RSV*:s uppfattning i varje fall fordras att stadgarna kompletteras i dessa hänseenden.

Länsstyrelsen i Stockholms län berör också frågan om utformningen av 53 §

I mom. första stycket d) KL. Enligt länsstyrelsens uppfattning bör en omarbetning ske av detta lagrum så att officiella nämnder och andra liknande organ med kvalificerat allmännyttigt ändamål medges rätt till begränsning av skattskyldigheten utan att vara särskilt angivna.

För egen del anser jag i likhet med RSV att urvalet av de rättssubjekt som skall få inskränkt skattskyldighet måste göras restriktivt. Prövningen måste göras med hänsyn till ändamålet i varje enskilt fall. I likhet med RSV anser jag vidare att det inte finns anledning att ifrågasätta samhällsnyttan av kommissionens verksamhet. Enligt min mening är verksamheten så pass särpräglad att man inte behöver befara att en förmånlig skattemässig behandling av SIS skulle ge upphov till motsvarande krav från andra organisationer. Till detta kommer att SIS under lång tid, nämligen från början av 1950-talet t. o. m. 1976 års taxering, rent faktiskt har beskattats som om kommissionen hade varit upptagen i 53 § 1 mom. första stycket d) KL. Det faktum att förmånen har åtnjutits under så lång tid utgör redan i sig ett motiv för att bifalla framställningen (jfr prop. 1942:134 s. 65). Vad slutligen gäller SIS möjligheter att förfoga över eventuellt överskott anser jag att RSV:s invändningar på denna punkt kan beaktas på så sätt att bestämmelsen om inskränkt skattskyldighet för SIS får samma utformning som i fråga om järnkontoret. Detta innebär att SIS bör tas upp i 53 § 1 mom. första stycket d) KL men att inskränkningen i skattskyldigheten bara gäller så länge kommissionen använder sina vinstmedel till allmännyttiga ändamål och inte lämnar utdelning åt medlemmarna.

5 Regionala utvecklingsfonder

I varje län finns numera en regional utvecklingsfond med uppgift att enligt riktlinjer som riksdagen har godkänt främja näringslivets utveckling inom länet. Fonderna, som utgör stiftelser med stat och landsting som stiftare och huvudmän, har fr. o. m. den 1 juli 1978 ersatt företagareföreningarna. Sådana föreningar har varit inskränkt skattskyldiga enligt 53 § 1 mom. första stycket d) KL om de uppbär statsbidrag. Som tidigare nämnts förordades i prop. 1977/78:40 att fonderna skulle få samma skattemässiga ställning som företagareföreningarna. Jag föreslår därför att fonderna tas upp i 53 § 1 mom. första stycket d) KL. Med hänsyn till att företagareföreningar i några fall under en övergångstid kan komma att finnas kvar vid sidan av fonderna bör nuvarande regler om inskränkt skattskyldighet för företagareföreningar behållas tills vidare.

6 Ikraftträdande

De nya reglerna om inskränkt skattskyldighet bör såvitt avser BFI, SIS och de regionala utvecklingsfonderna tillämpas första gången vid 1979 års taxering. Med hänsyn till att PUC började sin verksamhet under 1977 bör inskränkningen i skattskyldigheten för PUC:s del bli tillämplig fr. o. m. 1978

års taxering. Har stiftelsen vid 1978 års taxering blivit taxerad i vidare omfattning än som följer av de nya bestämmelserna, bör stiftelsen få rätt att anföra besvär i särskild ordning enligt 100 § taxeringslagen (1956:623).

Riksdagen har nyligen beslutat om vissa ändringar i 53 § 1 mom. KL (prop. 1978/79:21 och 58, SkU 15. rskr 84, SFS 1978:925). De nya reglerna skall tillämpas fr. o. m. 1980 års taxering. Vid utformningen av övergångsbestämmelserna till den nu föreslagna författningsändringen har detta beaktats.

7 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att antaga inom budgetdepartementet upprättat förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370).

8 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga det förslag som föredraganden har lagt fram.